

Slovenski župan.

(Dalje.)

Glasovanje se vrši tako, da vsaki ud reče „da“ ali pa „ne“ in da se o glasovanju napravi zapisnik ali protokol. Po glasovanju pa bere župan, ali odbornikov kateri, navadno pa perovodja (Schriftführer) zapisnik, ki bi bil blizo tako-le osnovan:

Srenja Lipoglavska dne 27. majnika 1866.

Zapisnik

o glasovanju sebranih srenjskih udov, ali se sme razpisati nova priklada, ki bi znašala 20% navadnega in 10% vžitnega davka in sicer v ta namen, da se za srenjo postavi v Bistriškem potoku nov mlin.

Pričujoči so: župan, odbor in srenjčani.

Ko se je udom srenjskim razložilo, da bi namenjeni mlin bil celej srenji pa tudi posameznim gospodarjem v korist, da bi ne bilo več treba v drugo srenjo hoditi v mlin itd., se nagovorijo sosedje naj se ravnajo le po lastnem nagibu in z dobrim premislitkom.

Potem se pokličejo eden za drugim in na primer takole glasujejo:

	Kteri pravi „da“	Koliko plačuje davka	Kteri pravi „ne“	Koliko plačuje davka
1. Juri Orehek	da	10	—	—
2. Jože Repič	da	20	—	—
3. Anton Pelinič	„	30	—	—
4. Gregor Zelenko	„	40	—	—
5. Janez Prahič	„	50	—	—
6. Luka Prstič	„	60	—	—
7. Pavel Grobič	„	70	—	—
8. Jernej Vrtič	„	80	—	—
9. Tomaž Jesenko	„	90	—	—
10. Jože Jablanko	„	100	—	—
11. Andrej Gabrič	—	—	ne	200
12. Blaž Bregovec	—	—	ne	300
skupaj	10	550	2	500

Ko se je zapisnik prebral, se je potrdil in podpisal (Podpisi.)

Župan tedaj, ko se je zapisnik prebral spregovori in pravi: Kakor ste, dragi sosedje čuli iz zapisnika, so glasovali vsi sosedje, deset jih je zadovoljnih, dva namreč Andrej Gabrič in Blaž Bregovec pa sta protivna. Tedaj so sicer tri četrtine vseh volilcev zadovoljne, pa to ne pomaga nič, ker sta dva volilca protivna, ki skupaj 500 gold. navadnega davka plačujeta, tedaj skoro polovino davka, kolikor ga plačuje cela srenja. Ker postava pravi, da treba treh četrtin volilcev in da morajo ti volilci tudi taki biti, da plačujejo 3 četrtine vsega srenjskega davka, in ker mi tega z današnjim glasovanjem desegli nismo, je nova namenjena priklada ovržena in se ne sme niti sklenoti niti razpisati.

Iz tega bo vsakemu jasno, da če en sam srenjski ud, ki več kot četrtino celega srenjskega davka plačuje, s kakim načrtom, s kakim novim podvzetjem ni zadovoljin, se nič novega vpeljati in omisliti ne more.

Ta postava je prav pametna in prav pravična. Kdor več plačuje, ima tudi več pravico.

Pa tudi v takem slučaju, če so vsi srenjski udje s kakoj novo rečjo zadovoljni, srenja vender vsega storiti ne sme, ampak treba ji potrjenja in dovoljenja deželnega odbora (Landesausschuss) iskati. Privoljenje deželnega odbora pa je potrebno:

1. Če se hoče, srenja s srenjo, ali pa več srenj med seboj združiti. (§ 2.)

2. Če hoče srenja predstavljati srenjske mejnike in preurediti srenjsko mejo; (§ 4.)

3. Če hoče razpisati novo priklado, ki več kot 20% navadnega in 10% vžitnega davka iznaša.

4. Če hoče nalagati sploh nove priklade ali pa poviševati stare. (§ 82.)

5. Če hoče kaj prodati, kar je srenjska lastnina, če hoče kako posestvo zastaviti, ali na kako zemljišče vzeti denarjev na posodbo.

6. Če hoče srenja denarje, kar jih je konec leta po poplačanih vseh stroških v srenjski denarnici ali blagajnici ostalo, razdeliti med srenjčane.

7. Če hoče srenja vzeti kako posojilo ali pa biti porok za znesek, ki bi bil takošen, da presega vse srenjske dohodke, ako še prišteva temu posojilu ali poroštvemu znesku, dolgove, kar jih ima že srenje in pa 15% vsega davka, kar ga srenja plačuje.

V vseh takih zadevah treba privoljenja in potrjenja deželnega zbora.

Le tedaj, če hoče srenja vzeti posojilo, da poplača stari dolg, ne treba nobenega privoljenja, če bi bila posojilo in dolg enaka, če bi namreč srenja vzela posojilo 1000 gold. in plačala s tem dolg tudi za 1000 gold.

(Dalje prihodnjič.)

Dopisi.

Iz Maribora. Tukajšna čitavnica ima v nedeljo dne 21. t. m. občen zbor, v katerem položi blagajnik polletni račun. Razun tega se še imajo nekteri drugi predmeti društveni dogovoriti. Po tem bo mala beseda. Zhod se začne ob 8. zvečer.

Iz Maribora. Kakor navadno, je tudi letos naša narodna čitavnica skupni izhod napravila; lani smo bili v Rušah in živijo še v veselem spominu ure, ki smo jih tam doživeli. Letos smo iz okolice mariborske izvolili Jarenino; mnogo-brojno število izvrstnih narodnih posestnikov in kmetov, ki tam bivajo, nam je bil porok, da bomo s prijaznim srcem sprejeti, kakor se je tudi zgodilo. Nekoliko naših pevcev se je že v nedeljo 15. zarano vstalo, peljali smo se po železnici do Pesnice, in odtod čez hribe v bližnjo Jarenino, Srenjski predstojnik g. K. je bil tako prijazen in naši čitavnici za ta dan svoje dvorane odprl; pred hramom na lepo ograjeni ledini so bile mize pripravljene za dosti veliko množico ljudi. Na strehi in na visoki ograji so vele zastave v prijazni jutrajni sapici. Nad vzhodom je bilo z velikimi črkami brati: Dobro došli. S tem prijaznim nagovorom sprejeti si malo počnemo do pozne maše. Prijeten glas jarenskih zovnov nas potem v cerkev skliče, kjer smo združeni z domačimi dobro urjenimi pevci Miklošičevo slovensko mašo zapeli. Pri tej priliki se moramo lepo zahvaliti školniku g. Udlu, ki je vodil petje in sploh veliko pripomogel, da so se naši čitavničari v Jarenini tako dobro zabavljali. Po končani maši se razgledamo okoli; kmalo je bila ura dvanajst in vsedemo se k obedu; jedi so bile izvrstne kakor tudi vino in pivo, skrbliiva in prijazna postrežba se nam je zelo dopadla. Med tem ko jemo, se pa vlije dež in ni bilo upati, da bi se pomnožilo naše malo društvo; vkljub temu se pripelje od vseh strani veliko gospa in gospodov; k sreči je nehalo deževati in ko so večernice bile dokončane je bilo nebo jasno ko ribje oko. Preselimo se iz tesnih soban na zrak in zdaj se začne veselo gibanje, da je bilo kaj. Jareninska muzika, ki se nam je pridružila, je jela svirati: „Naprej“, in privabila veliko množico ljudstva, ki so ravno od večernic šli. G. Dr. Prelog, predsednik čitavničin jih nagovori s kratkimi pa srčnimi besedami in razdeli med šolsko mladino 40 pesmaric Razlagovich.

Veselje, ki je igralo na lici vsakega otroka, kateri je kaj dobil, si lahko vsakdo misli. Po tem se začne naša veselica, muzika je svirala izvrstno slovenske melodije, pevci smo pevali, napitnica se je vrstila z napitnico; vozovi so še zmiraj prihajali, ki so nam prinesli nove goste iz različnih krajev; bilo je videti, ko da bi se preselila cela čitavnica iz Maribora v Jarenino; vsak nov voz je pozdravila muzika z „Naprej“. Vino in navdušenost je srca ogrela, začele so se tudi burke vganjati, cilinder se je prepiral s klobučkom, g. R. je stopil trikrat „na blanj“ in smešne povedal. Tako je trpelo do pozne noči, ko je mila luna izza hribov vstajala, se je poslovilo nekoliko gospode; katerim pa se ni mudilo, smo se podali nazaj v sobane in nekterikrat s pripomočjo muzike pete zasukali; pa dotekla je tudi nam ura, kdor je imel voz pripravljen, se je peljal, drugi pa naprej pete brusili. Tudi mene je dosegla nemila osoda; ko sem v polni mesečini čez slovenske gorice proti Mariboru korokal, še mi je donelo zmiraj v ušesih dostikrat zapeta pesem:

Živi, živi duh slovenski,
Bodi živ na veke“.

Gotovo bo vsem ta dan v blagem spominu ostal.